

Til gengæld er det aktuelt helt og aldeles at afpolitilisere monarkiet – en afpolitisering, der i et vist omfang er sket reelt, men ikke formelt.

Alle rester af politiske funktioner, som monarkiet fortsat har, skal fjernes. Det indebærer en afskaffelse af de såkaldte dronningerunder, monarkens deltagelse i statsrådet og nødvendigheden af, at monarken underskriver love.

De nuværende dronningerunder er ren symbolik og udtryk for en overlevering fra en ellers svunden tid. Statsrådet med monarken for bordenden er i dag også reelt en anakronisme. I statsrådet fremlægger de enkelte ministre de lovforslag, som vedkommende ministre vil fremsætte i Folketinget.

Der er også al mulig grund til at ændre arvefølgen, som er beskrevet i tronfølgeloven, som statsretsligt er forbundet med grundloven, idet den ikke kan ændres undtagen ved en grundlovsprocedure om grundlovsændringer.

Sverige kan også være et udmærket forbillede, når det gælder »arveret til tronen«. Bestemmelserne i den nuværende tronfølge om mænds arveret forud for kvinder strider naturligvis imod enhver nutidig opfattelse af kønnenes ligeberettigelse. Derfor skal tronfølgeændres, sådan at den på dette punkt kommer til at svare til tronfølgen i Sverige og vil være en naturlig del af grundloven i fremtiden.

Bestemmelsen i stk. 3 skyldes, at bestemmelsen i § 13 i den nugældende grundlov, hvorefter kongen er ansvarsfri, ikke foreslås videreført.

Formuleringen i stk. 4 om, at de nærmere regler vedrørende monarkiets og monarkens forhold ordnes ved lov, indebærer, at de privilegier, som monarken og kongehuset i dag nyder godt af, f.eks. på skatteområdet, kun skal kunne opretholdes, hvis det sker i henhold til lov. Det er med andre ord ikke tilstrækkeligt i fremtiden at henvise til gamle bestemmelser, sådan som det hidtil har været tilfældet for en række af kongehusets privilegier.

Til § 64

Skulle der ske det, at der ved tronledighed ingen tronfølger er ifølge tronfølgen, må det være rimeligt at overgå til republik eller i det mindste at gennemføre en folkeafstemning om, hvorvidt vælgerne ønsker monarkiet bevaret med en bestemt konge eller dronning eller de ønsker indført republik i Danmark.

Det skal her bemærkes, at det var den metode, der blev anvendt i Norge i 1905, hvor Norge som selv-

stændig nation skulle vælge mellem republik og kongedømme. Nordmændene valgte kongedømmet, hvor den danske prins Carl skulle være den norske konge som Haakon VII.

I det hele taget skal der fjernes og korrigeres ganske mange paragraffer, når monarkiet formelt skal renses for enhver form for politisk funktion. F.eks. kan §§ 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 21 og 26 helt fjernes, mens §§ 2, 3, 8, 9, 14, 16, 17, 18, 19, 23, 24 og 25 skal korrigeres med henblik på at fjerne monarkens formelle politiske beføjelser.

Til § 65

Ud over den politiske demokratisering af monarkiet ved at fjerne dets formelle statsretlige beføjelser og forpligtelser kan det også fra en demokratisk synsvinkel være på sin plads at afskaffe det officielle ordensvæsen, som er en rest fra enevælden. Hvorfor er det monarken, der skal udstede forskellige ordener, når det i en række tilfælde er regeringen, der har truffet beslutningerne herom? Hvorfor skal vi have et ordenssystem, der i den grad knytter sig til enevældens tænkning om, hvad det er værd at hædre? Hvorfor skal medlemmer af kongehuset automatisk hædres med ordener, som om vi fortsat lever under enevælden?

Til §§ 66 og 67

Da grundloven både indeholder meget principielle bestemmelser og organisatoriske bestemmelser, kan det være fornuftigt at foretage en skelnen mellem paragraf A-bestemmelser og paragraf B-bestemmelser i grundloven.

De paragraffer, der er A-bestemmelser, er de vigtigste og mest fundamentale for folket og det danske samfund. Det er de bestemmelser, der udledes af, at »al offentlig magt udgår fra folket«, f.eks. de fundamentale menneskerettigheder. Derfor skal de kun kunne ændres gennem folkeafstemning, hvor det må være flertallet, der er afgørende, dvs. ikke noget krav om kvalificeret flertal på 40 pct. eller et mindre tal.

De paragraffer, der er B-bestemmelser, er de mindre vigtige bestemmelser, der f.eks. gælder for regler for lovgivningsprocessen, og nogle af de bestemmelser, der mere har karakter af henstillinger. De skal derfor lettere kunne ændres ved en vedtagelse i Folketinget før og efter et mellemliggende folketingsvalg.

Til § 68

Svarer i indhold til den nuværende grundlovs § 89.